

ეთიკის კომისიის რეკომენდაცია №006/17

1. შეკითხვა

2017 წლის 11 მაისს ადვოკატმა შემდეგი შეკითხვით მიმართა ადვოკატთა ასოციაციის ეთიკის კომისიას - 2010 წელს სისხლის სამართლის საქმეზე სადაც 3 პირი იყო მიცემული სისხლის სამართლებრივ პასუხისგებაში სსკ-ის 182-ე მუხლის 3-ე ნაწილით, ადვოკატი იცავდა 2 პირის ინტერესებს. სახელმწიფო ბრალდება მესამე პირის აღიარებას იყენებდა ადვოკატის დაცვის ქვეშ მყოფების მიმართ როგორც ბრალდების მტკიცებულებას, თუმცა ფაქტობრივ გარემოებებზე ამ მესამე პირს ჩვენება არ ჰქონდა მიცემული, მხოლოდ აღიარებდა დანაშაულს. ადვოკატის დაცვის ქვეშ მყოფები დანაშაულს არ აღიარებდნენ. სამივე პირს ჰქონდა შეფარდებული პატიმრობა. შემდგომ ადვოკატის დაცვის ქვეშ მყოფებმაც აღიარეს დანაშაული ფაქტობრივი გარემოებების შესახებ ჩვენებების მიცემის გარეშე და როგორც ადვოკატის დაცვის ქვეშ მყოფ 2 პირს, ისე მესამე პირსაც შეეცვალათ აღკვეთი ღონისძიება პატიმრობა გირაოთი. ადვოკატის დაცვის ქვეშ მყოფებს შეეფარდათ ერთობლივად 500 000 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარში, ასეთი იყო პროკურატურის მოთხოვნა, ხოლო მესამე პირს 20 000 ლარი.

ადვოკატის დაცვის ქვეშ მყოფებმა სასამართლოში საქმის გადაგზავნის შემდგომ სასამართლოზე განაცხადეს, რომ თავს ცნობენ უდანაშაულოდ და არიან პოლიტიკური დევნის მსხვერპლნი. მათ 2011 წელს დატოვეს საქართველო და ამერიკის შეერთებულ შტატებში მიიღეს პოლიტიკური თავშესაფარი. ისინი დაუსწრებლად გასამართლდნენ და მიესაჯათ 10-10 წელი თავისუფლების აღკვეთა და დამატებით სასჯელად ჯარიმა 1 100 000 ლარის ოდენობით.

მესამე პირის მიმართ სისხლის სამართლის საქმე პროკურორის შუამდგომლობით გამოიყო ცალკე წარმოებად, რომლის განხილვაც მე-8 წელიწადია არც კი დაწყებულია.

2012 წლის ოქტომბრის არჩევნების შემდგომ მესამე პირმაც ასევე თავი ცნო უდანაშაულოდ და არაერთი საჩივრით მიმართა მთავარ პროკურორს, რომ ის უკანონოდ არის მიცემული პასუხისგებაში და მის მიმართ ზეწოლით იქნა მიღებული აღიარება და რომ ის ასევე გახდა მსხვერპლი პოლიტიკური დევნისა ვინაიდან წინა ხელისუფლებას გააჩნდა პირადი ანგარიშსწორების დაინტერესება იმ ორი პირის მიმართ, რომელთაც მიესაჯათ 10-10 წელი და კოლოსალური ჯარიმა. ეს მესამე პირი ითხოვდა მის საქმეზე სახელმწიფო ბრალდების მხარდამჭერი პროკურორის პასუხისგებაში მიცემას, რომელიც დღემდე აგრძელებს ამ საქმის წარმოებას, ვინაიდან სწორედ ეს პროკურორი ახორციელებდა მასზე ზეწოლას.

ამ მესამე პირმა ახლა მიმართა ადვოკატს და მოითხოვა საადვოკატო მომსახურეობა. ვინაიდან ირღვევა მისი უფლებები 8 წელია პროკურორი შეგნებულად აჭიანურებს საქმის განხილვას, მოითხოვს მისგან, რომ აღიაროს დანაშაული, რაზეც ეს პირი კატეგორიულ უარს აცხადებს და ითხოვს მის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის გამოტანას. ჩემი დაცვის ქვეშ მყოფებისა და ამ პირის ინტერესები სრულ თანხვედრაშია დღეისათვის და როგორც მსხვერპლები უკანონო დევნისა ერთობლივად მიმართეს მთავარ პროკურატურას საჩივრით და საქართველოს პარლამენტს, რომელმაც ადამიანის უფლებათა კომიტეტის თავმჯდომარის ე. ბესელიას 2013 წლის წერილით მიმართა საქართველოს მთავარ პროკურორს, რომ აღნიშნულ საქმეზე შეინიშნება პოლიტიკური დევნისა და ადამიანის უფლებათა ხელყოფის ნიშნები და მოსთხოვეს გამოძიების ჩატარება, თუმცა პროკურატურაში დღემდე რეაგირება არ მოუხდენიათ.

მესამე პირს, რომლის საქმის განხილვაც 8 წლის განმავლობაში სასამართლოში არ დაწყებულია ადვოკატმა მისცა რეკომენდაცია მოსამართლის მიერ საქმის განხილვის გაჭიანურების გამო მიმართა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოსთვის, რამაც შედეგი გამოიღო და სასამართლომ 2017 წლის

კანონის უზენაესობის მხარდაჭერა
საქართველოში (PROLoG)

30 მარტს დანიშნა პირველად საქმის განხილვა, მაგრამ პროცესის გაუხსნელად გადადო მოსამართლის სათათბიროში ყოფნის მოტივით, 1 მაისის სხდომა გადაიდო პროკურორის გამოუცხადებლობის გამო, 2 მაისის სხდომა მოსამართლის სათათბიროში ყოფნის გამო, ხოლო 10 მაისის სხდომა დაიწყო 40 წუთის დაგვიანებით და გადაიდო იმ მოტივით, რომ პროკურორს ეწყებოდა სხვა პროცესი. პროკურორმა შეიტანა წერილობით შუამდგომლობა სასამართლოში ადვოკატის აცილების შესახებ სსსკ-ის 60-ე მუხლის „ბ“ პუნქტით „იურიდიულ დახმარებას უწევს ან უწევდა იმ პირს, რომლის ინტერესებიც ეწინააღმდეგება მის მიერ დასაცავი ბრალდებულის ინტერესებს, რომელსაც ის წარმოადგენს;“ (1998 წლის ძველი რედაქციით 107- ე მუხლის „დ“ პუნქტი დ) იგი იურიდიულ დახმარებას უწევს ან წინათ უწევდა პირს, რომლის ინტერესებიც ეწინააღმდეგება მის მიერ დასაცავი ბრალდებულის, ეჭვმიტანილის, დაზარალებულის, სამოქალაქო მოსარჩელის ან სამოქალაქო მოპასუხის ინტერესებს, რომლის წარმომადგენელიც ის არის.

თუმცა ბრალდებული კატეგორიულად მოითხოვს, რომ ამ ადვოკატმა დაიცვას მისი ინტერესები, რომ არავითარი წინააღმდეგობა არ არსებობს მასსა და ადვოკატის ყოფილი დაცვის ქვეშ მყოფების ინტერესებს შორის და რომ პირიქით სამივე არიან უკანონო დევნის მსხვერპლნი და რომ სწორედ მათი ინტერესების დასაცავად არის მნიშვნელოვანი, რომ ამ ადვოკატმა დაიცვას მისი ინტერესები. ბრალდებული განმარტავს, რომ პროკურორს არ აწყობს საქმეში ადვოკატ ინგა არახამიას მონაწილეობა, რადგან ინგა არახამია იბრძვის მისი გამართლებისათვის, რაც დღეისათვის არის თავად ბრალდებულის კატეგორიული მოთხოვნა, ვინაიდან ის აცხადებს, რომ არის აბსოლუტურად უდანაშაულო და არავითარ შემთხვევაში არ აპირებს პროკურორის ზეწოლის გამო დანაშაულის აღიარებას.

2. სამართლებრივი შეფასება:

შეუძლია თუ არა ადვოკატს გაუწიოს იურიდიული მომსახურება მესამე ბრალდებულს, მაშინ როდესაც ის ითხოვს აღნიშნულს კატეგორიულად და ადვოკატის ყოფილი დაცვის ქვეშ მყოფებსა და მას შორის არ არსებობს არავითარი წინააღმდეგობა და არც ასეთის წარმოშობის რისკი არსებობს, მათ ერთი საერთო ინტერესი გააჩნიათ და სამივე მიიჩნევს თავს უკანონო დევნის მსხვერპლად და ერთად იბრძვიან თავიანთი კანონიერი ინტერესების დასაცავად, სამივე მოითხოვს საქმეზე გამომსვლელი პროკურორისა და სხვა პირთა პასუხისმგებლობას იმ უკანონო ქმედებებისათვის, რომელსაც 2010 წლიდან დღემდე მათ მიმართ ქონდა ადგილი.

შეკითხვაში მითითებული ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე, ამ ეტაპზე, მხარეებს შორის არ არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი, ვინაიდან, როგორც მითითებულია ადვოკატის ორი კლიენტისა და მესამე პირის, (მისი პოტენციური კლიენტის) ინტერესები ამ ეტაპზე თანხვედრაშია.

ნორმა, რომელსაც დაეყრდნო ეთიკის კომისია - ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-6 მუხლი. მოცემულ შემთხვევაში, შეკითხვაში მითითებული ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე, ამ ეტაპზე, მხარეებს შორის არ არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი, ვინაიდან, როგორც მითითებულია ადვოკატის ორი კლიენტისა და მესამე პირის, მისი პოტენციური კლიენტის ინტერესები ამ ეტაპზე თანხვედრაშია. იმ შემთხვევაში, თუ ადვოკატთან სახელშეკრულებო ურთიერთობაში მყოფ კლიენტებს შორის არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი ან მისი წარმოქმნის მნიშვნელოვანი საფრთხე, ადვოკატი, ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-6 მუხლის შესაბამისად, ვალდებულია შეწყვიტოს მათი წარმომადგენლობა. მესამე პირმა თავი ცნო უდანაშაულოდ და არაერთი საჩივრით მიმართა მთავარ პროკურორს, რომ ის უკანონოდ არის მიცემული პასუხისგებაში და მის მიმართ ზეწოლით იქნა მიღებული აღიარება. დანაშაულს, ასევე, არ აღიარებენ ადვოკატის კლიენტები, ორი სხვა ბრალდებული და ერთი მოთხოვნით მიმართავენ შესაბამის ორგანოებს. ადვოკატმა, რომელიც მის საქმესთან დაკავშირებით ყველაზე მეტად ფლობს

ინფორმაციას, გონივრულად უნდა შეაფასოს კლიენტების პოზიცია და ინტერესთა კონფლიქტის შესაძლო წარმოქმნის საფრთხე. ადვოკატმა უნდა უზრუნველყოს წინასწარ, ინტერესთა კონფლიქტის შესაძლო წარმოქმნამდე გააფრთხილოს მისი კლიენტები, კონფლიქტის წარმოშობის შემთხვევაში ადვოკატის მხრიდან მათი მომსახურების შეწყვეტის გარდაუვალობის შესახებ. ასეთი ქმედებით ადვოკატი თავიდან აიცილებს პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 მუხლის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებულ დარღვევას და მის კლიენტებს მისცემს საშუალებას წინასწარ მოემზადონ საკუთარი უფლებების დასაცავად სხვა ადვოკატისათვის მიმართვისათვის, თუკი წარმოიქმნება მათ შორის ინტერესთა კონფლიქტი. ასეთი შემთხვევებისას შესაძლებელია განმარტება წერილობითი სახელშეკრულებო ფორმით ჩამოყალიბდეს.

ამ ეტაპზე, მხარეებს შორის არ არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი შესაბამისად ადვოკატი უფლებამოსილია განახორციელოს წარმომადგენლობა.